

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Vuosiluokilla 7-9 elämäkatsomustiedon opetuksen erityisenä tehtävänä on kasvattaa oppilaiden kykyä oman tulevaisuutensa hahmottamiseen ja suunnittelemiseen. Oppilaiden identiteetin ja elämäkatsomuksen rakentamisen tukemisessa otetaan erityisesti huomioon yleissivistävän tietoperustan laajentaminen sekä oppilaiden omakohtaiset valinnat perusopetuksen jälkeen. Oppilaita tuetaan omakohtaisten hyvän elämän mallien löytämisessä.

Oppiaineen tehtävä

Elämäkatsomustiedon opetuksen tavoitteet vuosiluokilla 7-9

Leskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 7-9

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokalla 7-9

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki elämäkatsomustiedossa vuosiluokilla 7-9

Oppilaan oppimisen arviointi elämäkatsomustiedossa vuosiluokilla 7-9

Päättöarvioinnin kriteerit hyvälle osaamiselle (arvosanalle 8) oppimäärän päättyessä

Ylläolevat ovat jo Euran pedanetissä.

KOULUKOHTAINEN OSIO

ET-ryhmien luonteesta johtuen ryhmissä voi olla eri-ikäisiä oppilaita. Siksi ei ole aina mahdollista tai tarkoituksenmukaista sitoa tiettyjä sisältöjä tiukasti tietyille vuosiluokille. Olennaista on, että jokainen oppilas saa opetusta kaikista keskeisistä sisällöistä peruskoulun aikana.

Vuosiluokat 7–9 opetetaan vuorokursseina, yhtenä vuonna 7. luokan kurssi, seuraavana 8. luokan ja sitä seuraavana 9. luokan kurssi.

Opetuksen tavoitteet	Tavoitteisiin liittyvät sisältöalueet	Laaja-alainen osaaminen
T1 ohjata oppilasta tunnistamaan, ymmärtämään ja käyttämään katsomuksellisia käsitteitä	Kaikki luokat: Oppilas tunnistaa, ymmärtää ja osaa käyttää keskeisiä elämäkatsomustietoon liittyviä käsitteitä esim. 7Ik: maailmankuva, maailmankatsomus ja elämäkatsomus 8Ik: Etiikka, moraali, arvo 9Ik: Ihmisoikeudet, ihmisarvo, kestävä kehitys	L1, L2, L4
T2 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kulttuureihin ja katsomuksiin ja perehtymään Unescon maailmanperintöohjelmaan	7Ik: Oppilas tiedostaa, että maailmanuskonnot ja uskonnottomat katsomukset ovat ympäröivää kulttuuria ja yhteiskuntaa muokkaavia tekijöitä. Perehdytään Unescon suojelemaan maailman kulttuuri- ja luonnon perintöön. Seurataan nyky- ja populaarikulttuurin ilmenemistä muun muassa mediassa ja taiteessa nuorten omista lähtökohdista.	L2, L7
T3 ohjata oppilasta tuntemaan erilaisia uskonnottomia ja uskonnollisia	7Ik: Perehdytään valittujen maailmanuskontojen sekä uskonnottomien maailmankatsomuksien esimerkiksi sekulaarin humanismin, kristinuskon ja	L1, L2, L5

katsomuksia, niiden keskinäistä vuorovaikutusta sekä tiedon ja tutkimuksen roolia katsomusten arvioinnissa	islamin keskeisiin sisältöihin ja erityispiirteisiin. Arvioidaan uskonnottomia ja uskonnollisia katsomuksia tiedon ja tutkimuksen näkökulmasta	
T4 ohjata oppilasta tuntemaan uskonnollisen ajattelun ja uskontokritiikin perusteita	7Ik: Uskonnollisen ajattelun luonne ja uskontokritiikin pääpiirteet.	L1, L3
T5 ohjata oppilasta tuntemaan katsomusvapaus ihmisoikeutena sekä katsomusvapauden turvaamisen kansallisia ja kansainvälisiä keinoja	7Ik: Perehdytään katsomusvapauden ihmisoikeutena, sen merkitykseen ja sen turvaamisen keinoihin. 9Ik: Perehdytään ihmisoikeuksiin ja ihmisten väliseen yhdenvertaisuuteen. Tutustutaan ihmisoikeuksien kehitykseen ja ihmisoikeusloukkauksiin, esim. käsittelemällä holokaustia tai tutustumalla Amnesty Internationalin toimintaan.	L2, L3, L6, L7
T6 ohjata oppilasta hahmottamaan erilaisia katsomuksellisia ratkaisuja sekä niiden taustalla olevia yksilöllisiä ja yhteisöllisiä perusteita	7Ik: Perehdytään valittujen maailmanuskontojen sekä uskonnottomien maailmankatsomuksien esimerkiksi sekulaarin humanismin, kristinuskon ja islamin keskeisiin sisältöihin ja erityispiirteisiin Kaikki luokat: Perehdytään erilaisiin katsomuksellisiin valintoihin. Käydään oppilaan elämäkatsomuksen ja identiteetin rakentamista tukevia keskusteluja	L1, L2, L4
T7 kannustaa oppilasta maailman moninaisuuden ja kaikkien yhdenvertaisen kohtelun hyväksymiseen ja ymmärtämiseen	Kaikki luokat: Tarkastellaan kulttuurista moninaisuutta rikkautena, oikeutena ja eettisenä kysymyksenä. Maailman moninaisuuden ymmärtäminen ja kaikkien yhdenvertaisen kohtelun hyväksyminen.	L2, L3, L7
T8 ohjata oppilasta huomaamaan eettisiä ulottuvuuksia elämästään ja ympäristöstään sekä kehittämään eettistä ajatteluaan	7Ik: Sivutaan valittuja maailmanuskontoja ja uskonnottomia katsomuksia opiskeltaessa myös niiden eettisiä näkemyksiä. 8Ik: Tutustutaan etiikan peruskysymyksiin ja pääsuuntiin. Perehdytään teon eettiseen arviointiin (esim. tahallisuus, tekijän tarkoitus ja teon seuraukset). Perehdytään nuorten elämässä ja (sosiaalisessa) mediassa esiintyviin ajankohtaisiin kysymyksiin eettisestä näkökulmasta 9Ik: Tutustutaan erilaisiin käsityksiin ihmisen ja luonnon suhteesta, esim. humanistiseen, utilistiseen, mystiseen ja luontokeskeiseen. Perehdytään luonnon ja yhteiskunnan kestäväen tulevaisuuden mahdollisuuksiin sekä ympäristöetiikkaan liittyviin kysymyksiin, kuten eläinten oikeuksiin.	L5, L7
T9 innostaa oppilasta pohtimaan omien valintojensa vaikutusta	8Ik: Pohditaan hyvän elämän lähtökohtia ja arvoja: totuus, hyvyys, kauneus ja oikeudenmukaisuus.	L5, L6, L7

kestävään tulevaisuuteen paikallisesti ja globaalisti	9Ik: Oppilaiden kanssa pohditaan, mitä heille merkitsee kestävä, oikeudenmukainen tulevaisuus ja elämäntapa Suomessa ja maailmanlaajuisesti ja miten he itse voivat vaikuttaa kestävään tulevaisuuteen.	
T10 ohjata oppilas tuntemaan ihmisarvon, ihmisoikeuksien ja ihmisten yhdenvertaisuuden merkitys ja eettinen perusta	7Ik: Perehdytään maailmanuskontoja ja uskonnottomia katsomuksia opiskeltaessa myös niiden oppiin ja käsitykseen luovuttamattomasta ihmisarvosta. 9Ik: Tutustutaan ihmisoikeusetiikan perusteisiin. Perehdytään ihmisoikeuksiin ja ihmisten väliseen yhdenvertaisuuteen. Tutustutaan ihmisoikeuksien kehitykseen ja ihmisoikeusloukkauksiin, esim. käsittelemällä holokaustia tai tutustumalla Amnesty Internationalin toimintaan.	L1, L7

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet

L1 – Ajattelu ja oppimaan oppiminen

Oppilasta kannustetaan luottamaan itseensä ja näkemyksiinsä sekä perustelemaan ajatuksiaan.

L2 – Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Koulutyössä tuetaan oppilaiden kulttuuri-identiteetin muodostumista ja kulttuurisesti kestävää elämäntapaa, joka perustuu ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Oppilaille avataan mahdollisuuksia tutustua kulttuuriperintöön sekä taiteeseen ja muuhun kulttuuritarjontaan.

L5 – Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Oppilas etsii teknologian avulla tietoa teistisistä ja ateistista katsomuksista. Oppilaita opastetaan käyttämään keskeisiä hakupalveluita, kokeilemaan eri työvälineitä ja tekemään pienimuotoisia tiedonhankintatehtäviä eri aihepiireistä ja itseä kiinnostavista asioista.

L7 – Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuus

Oppilas ohjataan ymmärtämään, mitä kestävä elämäntapa merkitsee ja miten koulussa hankittua osaamista voidaan käyttää kestävään tulevaisuuden rakentamisessa. Oppilaiden kanssa pohditaan, mitä heille merkitsee oikeudenmukainen ja kestävä tulevaisuus omassa maassa ja maailmassa ja mitä he voivat itse tehdä sen puolesta.